

Sourozenci Jan Nekula a Marie Nekulová-Karlíková o osudech své rodiny v 50. letech s přesahem do roku 1969 a jejich první návštěvy u otce v emigraci.

Naše reportáž se bude skládat ze dvou typů promluv – pamětníkova z nahrávky (označena číslicemi) a **našeho komentáře (označen písmeny)**.

Scénář:

1) 8:01–8:22 „To byla, to byla doba úžasnýho strachu a já jako malej kluk si pamatuju, že maminka vždycky říkala, kdyby si to všechno vzali, ať si to všechno vezmou, ale dají nám pokoj. A prostě nechtěla být doma. Nejradši odjeli na pole a na poli pracovali celý den.“

A) /trvá 15 s/ Tak vzpomíná na akci Kulak na počátku 50. let Jan Nekula, syn velkostatkáře Františka Nekuly z Mladoňovic u Jemnice na Třebíčsku. Komunistické běsnění s jediným cílem – zlikvidovat československé sedláky – se dotklo i jeho. František Nekula jako jediný soukromník ve vsi vlastnil zemědělské stroje, které neváhal půjčit družstevním zemědělcům, přesto útlak proti jeho rodině sílil.

2) 8:43–8:57 „Toto se čím dál tím více stupňovalo, a pak najednou, když si představíte třeba před sklizní, přišli a sebrali tatínkovi všechny elektromotory. >napojit na>
9:17–9:36 Ale naši nesměli si nechat vůbec žádný obilí, oni neměli ani pro dobytek. A já nezapomenu na to, jak naši se trápili tím, jak neměli ten dobytek čím krmit. A ten dobytek chřadnul.“

B) /trvá 3 s/ František Nekula byl po těžkém úrazu páteře práceneschopný, proto jeho případ nemohl být vyšetřován.

3) 23:40–24:06 „Oni ho nemohli, nechtěli ... nezavřeli ho. Tím pádem se to celý táhlo. Teď celá ta doba – on to viděl – vůbec nic se nemění, je to čím dál horší, a pak už nezbejvalo nic, když se to trošičku – on měl ten korzet – sebral se, sedl na kolo ... na Uherčice a utekl.“

C) /trvá 3 s/ František Nekula emigroval do Rakouska v květnu 1953. I když tehdy ještě ne moc střeženou hranici překonal, neměl zcela vyhráno.

4) 26:00–26:37 „A tam ho chytil rakouskej finančák. Teď mu řekl: ‚Půjдете se mnou.‘ Tatínek povídá: ‚No to teda nepůjdu.‘ – ‚Musíte jít se mnou, neexistuje, abyste se mnou nešel.‘ A tatínek povídá: ‚To mě radši zastřelte,‘ ale že s ním nepůjde. Když mu řekl, zastřelte mě, říká: ‚No to přece ne, to já neudělám.‘ Tak se tatínek sebral a utekl.

D) /trvá 6 s/ V Rakousku cesta Františka Nekuly nekončí. Pokračoval dál do Západního Německa vlakem. Tajné signály mezi uprchlíky a průvodčími popisuje Marie Karlíková, dcera Františka Nekuly.

5) 29:26–30:05 „Průvodčí v tom vlaku dávali znamení lidím, do jakého vagonu jde prohlídka, takže on musel sledovat průvodčího, a kdyžtak přestoupit do jiného vozu. Průvodčí přišel a aby se seznámil, nabízel cigarety. A tatínek nabídl svoje cigarety, a tak poznal, kdo je. Takový bylo dorozumívání mezi těma lidima.“

E) /trvá 3 s/ Rodina Františka Nekuly byla v Československu mezitím v srpnu 1953 z Mladoňovic násilně vystěhována do vsi Polnička u Žďáru nad Sázavou.

6) 46:37–46:55 „Musím říct, že dodneška tam máme známý. Dodneška si voláme, každou chvíli, a poznali jsme tam opravdu spoustu hodnejch lidí. A přijali nás tam, musím říct, velice dobře.“

F) /trvá 10 s/ Jan Nekula svého otce poprvé navštívil v Západním Německu po dlouhých šestnácti letech. Setkali se na tamní americké vojenské základně. Když František Nekula syna opouštěl, opustil jedenáctiletého hochu. Teď však před sebou viděl dospělého muže.

7) 31:40–32:57 „Ty Američani, jak si žijou, to je úplně něco jinýho. Jednak jsme jeli do kasáren a oni mě nekontrolovali. Jsem říkal tatínkovi: ‚Vždyť oni mě nekontrolujou. Co kdyby se dozvěděli, že já jsem z Československa?‘ >napojit po krátké pauze na>

33:11–33:40 Rozdíl osvětlení u nás a v Německu, to byl diametrální rozdíl. Teď jsme vystoupili – silnice krásný, to osvětlení. A potom: ochodáky tam byly všude. – To my jsme tady nezažili. A mě bavila technika a nářadí a tam jsem přišel do Baumaxu, já byl úplně unesenej. Co já jsem si donesl propagačních letáků! >napojit na>

44:20–45:08 Když jsem za tatínkem byl první noc, kterou jsme strávili, tak jsme nezamhouřili oko, leželi jsme sice v posteli, ale celou dobu vykládali. A když jsem se ho ptal, jak je to možný, že se děly takový věci... //vystříhnout ředitele školy 44:38–44:52// Ti lidi, co něco měli, tak nenáviděli ty, co neměli... A v tomto byl ten zárodek nový společnosti. Což bylo hnusný, což je strašný.“

G) /trvá 2 s/ František Nekula se do Československa vrátil roku 1978.

8) 43:46–44:11 „Maminka za celou tu dobu, ani v Mladoňovicích, ani v Polniče, nikdy si nestěžovala, anebo že by někoho obviňovala, že by jí něco provedl, nikdy. Nikdy, že by to způsobil ten a ten a ten je takovej... Ne. A já jsem si za to maminku neskutečně cenil.“